

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 16 kor. — fill.		
Fél evre . . . 5 . . .	Fél evre . . . 8 . . .		
Negyed evre . . . 2 . . . 50 . . .	Negyed evre . . . 4 . . .		
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . . 70 . . .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos pélet sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szöveg 4 fillér.

Szerencsétlen házasság.

Magyarországnak Ausztriával való összeházasításánál voltaképpen Ausztria a férfi, Magyarország a nő és nem megfordítva áll a dolog . . . Magyarország mint valamely mesés gazdag és szép, milliomos fiatal özvegy lépett házasságra, azt hitte, hogy a sikkos gavallér Ausztriának csakis illusztrus nemesi czimere a kétféjű sas . . . Pedig az a bizonyos czimer tulajdonképpen nem egyéb, mint czimernek hazudott valóságos pofa. Ez a kétféjű sas tehát Ausztriának nem czimere, hanem ez maga Ausztria.

Kétféjű sas bácsi elvette Hungaria asszonyt. Azt ígérte neki, hogy hűséges, becsületes élettársa lesz, azt ígérte, hogy „vele tűr, vele szenved és őtet sem boldog, sem boldogtalan állapotában el nem hagyja.“ De ez a házasság élet a legboldogtalanabbak egyike. — Hungaria asszony a tavasz és a virágos kert minden báját, üdeségét, pompáját, az ifjuságnak szeplőtlen hamvát s a vagyon és gazdagság bőségének száz meg ezer tárházát vitte magával nőihozomány gyanánt, hogy férjét szerencsésé és boldoggá tehesse. Tűzhegyét őrizte mint szemefényét, férjét szerette mint lelke üdvösségét, nőihivatását teljesítette mint senk más e világon.

Hegedű szó.

Előveszem olykor olykor
 Régi hegedűmet.
 Mikor bu s gond szívem fölött
 Már tanácsot ülnek . . .
 S épen azon vitatkoznak
 Sötét ő-kelmeék:
 — Hogy pár szál virágomat is
 Tövestül kitépjék.

Végig húzok nyirettyümmel
 Valamennyi húrján,
 Hol csöndesen, gyöngédeden,
 Hol meg frissen, kurtán . . .
 — S addig addig muzsikálok
 E nagy jó uraknak:
 Mig eg ször csak a nótámon
 Szépen összekapnak.

Hajba kapnak, civakodnak,
 Ütik-verik egymást:
 — Lelkem pedig megújulva
 Virágokat szed mást . . .
 Ültetgeti, plántálgatja
 Kifosztott szívembe:
 — Vén hegedűm! hogy lennél hát
 Nálam elfeledve . . . ?!

Kiss Illés.

De kétféjű sas ur egy világsalónak bizonyult, aki hűséges jölelkű feleségét nem becsüli, nem szereti, nem tiszteli. Bűnös szenvedélyeinek él. Idejét és ifjuságát erkölcsstelen üzelmek hajhászására fecséri s feleségét csak annyira becsüli, amennyit annak vagyona és kincse ér. A szegény nő türt, szenvedett és természetfölötti önmegtadással viselte mindaddig a megpróbáltatások és megaláztatások súlyos keresztjét. De végre csordultig telt a pohár . . . A sokat kinezott és gyötört Hungaria asszony belátta, hogy férjével tovább együtt élni erkölcsi lehetetlenség és valahára előveszi a jobbik esztét a vérig sértett házastárs és válopert indit javíthatatlan férje ellen. Régen kellett volna, amíg nem forgatja ki őt házastársa minden vagyonából, míg nem ismertette meg annyi durvasággal, keserűséggel.

De ki tudná elvitatlanul megfejtetni azt a problémát, vajjon nem a gondviselő Isten büntetése volt-e házákon az Ausztriával való életközösségnek 300 éves kínos megpróbáltatása? Ha boszuálló Isten műve volt ez, még akkor is irtóztatóan csordultig telt a pohár.

Lehet-e elképzelni magyar állampolgárban józan értelmet és becsületérzést, mely föl ne lázadna annak még

a gondolatától is, hogy Hungaria asszony még egyszer megbocsátaná Isten által is megbocsáthatatlan, szennyos bűneit kétféjűsas hitvány férjének. Csak hadd maradjon ez a világsaló ember magának s ne gyötörje ne keserítse ne bántalmazza tovább ezt a szegény asszonyt a mi Hungaria édes anyánkat.

A hivatalos hatalom még egyre hangsúlyozza a nemzetközi házasság fenségét, felbonthatatlanságát és azt, hogy „páros élet a legszebb a világon.“ De csak hadd beszéljenek, hadd kopassák a szájokat úgy sem hisz nekik senki, sőt ők maguk sem hiszik a mit beszélnek. De hiszen nekik kötelességek valótlan badarságokat is beszélni és hiesztelni, ha azt parancsolja uralom, aki nekik ételt italt és ruházatot ad. Adja Isten, hogy mielőbb őket is Hungaria asszony lássa el mindennapi kenyérrel! Akkor bizonyára ez a mi Hungaria édes anyánk lesz a világ legjobb és legboldogabb asszonya, aki ezután a szerelmi csalódás után sohasem fog többé házasságra lépni senkivel, hanem hű gyermekeinek önfeláldozó szeretetében találja fel azt a boldogságot, amelytől több mint 300 osztendeig meg volt fosztva.

dr. Király Péter.

Kisasszony.

Irta: **Fröhlichné Möriz Paula.**

Föltéve, hogy az idegen, a ki Magyarországra jön, értené nyelvünket, bámulva tapasztalná, hogy nálunk nincsenek a magasabb körökben „kisasszonyok.“ Akik még vannak, azok szobalányok, felsőbb iskolát járó lányok, kereskedéssel, iparral foglalkozó fiatal hölgyek, ellenben olyanok, akiknek már magasabb a kvalifikációjuk, vagy szüleiknek előkelő a társadalmi állásuk, többé nem „kisasszonyok.“ Ez bizony nagyon furcsa dolog. „Fräulein“-ok, „mademoiselle“-ek és „missek“ az egész világon vannak az emberek nagy gyönyörűségére, csupán a „kisasszonyok“-tól fosztotta meg őket a czimkórságban szenvedő magyar társadalom. A czimhajhászás ez asszonyokra és leányokra a férfiakról ragadt, természetesen a legneveltségesebb tulzásokba vive őket. Ha a férfiak a munka dicsőségének és a közjóért való küzdelem érdemének glóriáját csak a czimekben és rendjelekben látják és nem imponál az embereknek még ma sem a pusztá egyéniség, ha egyszermind nem visel czimet, persze, hogy a divat ragadós és mindenki követi.

A nőknek természete a tulzás és az ilyen férfiaknak feleségei, elragadtatva a becsvágy szárnyai által, gyakran olyanképpen előlegezik magoknak a még messze vágyakozás egében lebegő czimet, hogy cseledejüktől, szállítóiktól követelik meg azt és ez új czimezés így azután lassanként átmege a közfoglalómba. A leányaik szintén nem akarnak már „kisasszonyok“ lenni, hanem inkább „urhölgyek“, „urnők“, „nagyságák“, „méltóságok“, „kegyelmességek“, nem számítva a „bárónőket“, „grófnőket“ és „herezegnőket“.

Az nban, ha már így van nálunk jól, nem zúgolodom én sem a czimkórság ellen, csak rámutatok a furcsa jelenség eredetére, amely megfosztotta a magyar ur társaságot a „kisasszonyok“-tól. Megvallom, csak azért nyugszom látszólag meg, mert nem vagyok hivatalos nagy fába vágni gyöngye fejlesztet, mint amilyen a magyar társadalom czimkórsága. Am a hiuság divatjának ezt a kis vadhajhászt egy ollóval is le lehetne csipni, ha önök, hölgyeim, segítségemre lennének. Azután végre is az én asszonyi szememben az előbbeni társadalmi jelenség csak egy szépséghiba és a modern eszmék iránt való vétkezés, ellenben ez a kis vad-

Modern bünök.

A kinek a jó Isten jó tüdőt, türethető ábrázatot, egy kis értelmet és jó egészséget adott: annak nincs mitől félni, ha Magyarországra vezérelte a sors; mert itt megél. Feltétlenül megél. Különösen ha még ráadásul nagyokat tud inni és kurjantani.

Inni, kártyázni, szószátyárkodni, duhajkodni, nagy mondasokat rögtönözni: ennek nálunk még mindig magas az árszija. Ezt még nálunk mindig sokra becsülik. Hanem dolgozni komolyan, buzgón, kitarotán, lelkiismeretesen, önzetlenül: — ez nálunk másodrangú és alárendelt valami.

Dolgozik gyarapodik, érvényesül és a helyzet urává lesz helyettünk a belotakodó osztrak és egyéb csöndes bevándorló és az oláh. Mi ezt magunk is látjuk, tapasztaljuk, de nem teszünk ellene semmit; mert valamit komolyan tenni? . . . Ez kényelmetlen és fáradságos! . . . Sokkal könnyebb beszélni, beszélni — krisztusi türelmességről, hamis hangú szeretetről; aztán szertelenül duhajkodni, lármázni, kurjongatni és mindezek után jóízűen aludni. Ezt tesszük mi. Ez könnyű és szórakoztató politika . . . És mi — nagyon természetes — azt cselekedjük, ami könnyebb. A czéltudatosság, a komoly sikerekhez vezető munkásság, a jövőért való aldozatkésztség nemes érdeme, a munkás hazaszeretet kitarotó buzgalma, ő ez mind csak zenében, szónoklatokban, lantban és hegedűben ismeretes szóvirág mi előttünk, melynek a gyakorlati megvalósuláshoz nincsen semmi joga, semmi

köze. De ha mégis akad közülünk elvétve egy-egy ember, aki javunkat lelkiismeretesen munkálni akarja, aki nem irtózik az igazán kimondott szótól, aki nemesebb, önzetlenebb, magasabb érület hevit, mint a mai nagy hangon kongó pakfong nagyságokat: ha akad egy „Irányi Dániel“, egy „Baross Gábor“ — ezeket rendszerint csak akkor tartjuk tiszteletben, csak akkor becsüljük meg igaz érdemök szerint és akkor rajongunk eszméik, példájok és buzgalmuk kultuszaért, amikor már késő, amikor már ők nincsenek többé:

De a mai léha kor és a hamis szeltemben nevelt társadalom hamar — megvigasztalja magát a nagy férfiak halála fölött — s a vigasztalást nem önmagában, hanem másokban keresi és találja fel. Az álnagyok kegyeinek és jóbarátságának hájhaszása: ez a vigasztalás. Egy kis dicséret — bár milyen hazug formában is — egy kis előléptetés, javadalmazás — bármilyen — érdemtelennél is — egy kis kitüntetés — bármilyen botorul is — mindezek többet érnek ma az égnek minden ragyogó csillagánál.

A „beszédék és kiáltó szavak“ kultuszának alávaló korszakát éljük ma. Pedig Görögország is akkor volt legerköstelenebb mikor ott a zofisták és az epicureusok iskolája virágzott és akkor hanyatlott szédítő gyorsasággal a szolgaság gyalazatos jármáa. Habár nálunk is minden jel arra mutat ma, hogy a szolgaság és pusztulás tejtőjén hanyatlunk alá: még talán nem lenne késő elővenni a régi józanabb eszünket és letisztítani magunkról a modern szennyet.

hajtás valóságos ethikai merénylöt, utálatos vétség a szüzieség külső fénye ellen, ostoba divat, amely pellengére állítja az egész nemzet műveltségének, jó izlésének színvonalát.

Előismerem ilyenformán azt, hogy az asszonyok a kicsi dolgot felfújják, a nagyot pedig elejtik. Nem banom, ha ki is nevetnek érte, de segítsenek törekvésemben!

Ez a „kisasszony“ czim hiánya (es hála Istennek, meg vagyok róla győződve, sokkal inkább meg gondolatlanság és izetlenség, mint rosszhiszeműség eredménye. Természetesen egy kevés jóindulattal és jóakarattal meg is lehet változtatni.

Hiszen tudják önök nagyon jól, hogy Franciaországban a hercegnők és más egyéb czimekkel bíró nők „duchesse“-k, „vicomtesse“-k, „excellence“-ek az idegeneknek, de mindenkor „Madame“-ok azoknak, akik velük a szalonban társalognak, s leányaik csupán egyszerű „Mademoiselle“-ek mindenkor és mindenki számára. De nem látszanak bánkódni azon, hogy ők egy rangnak czim dolgában komornajukkal, sőt inkább megtestesüléseit érzik hangzatos czimtelenségükben annak a várományos állapotnak, mely a sors kezébe van letéve és mely a férjjel együtt hozza meg nekik a társadalmi állást is. Éppen olyan bájos befeszeltettség színezetével bír a „das Fräulein“ az ő semleges „sächliches“ névelőjével. Csak ha férjhez ment, akkor lesz „die“-vé vagyis nőneművé. Nagy Németország minden társadalmi fokán uralkodhatnak a Schiller „weibliche Anmuth“-jában fegyverkozva a „Fräulein Else“-k, „Louise“-k stb. De vi-

szont még a megkülönböztetést keresők is megelégszenek a „Fräulein von Burgheim“, „von Gotthorg“, „von Gutzow“ stb. stb. megnevezésekkel: beszédben a férfítársalgó „gnädiges Fräulein“ nak tisztelik. Azután me az angol szavak. (Kiket különösen szeretnek mintául emlegetni, ha jó modorról van szó!) A legidősebb leányt a családban mindenki a családi néven nevezi és a „kisasszony“: a „Miss O'Harrel“, „Miss Ginsby“ stb. formán, de a fiatalabb leányokat csak „Miss Kate“, „Miss Harrie“-ként szólítják s ezeknek a keresztnévökkel kell beérniük, addig, míg nőjük férjhezmenetelével reájuk nem száll a családi név viselése. Az már egészen természetes, hogy a fiatal, modern, szabad, ideális Amerikában a „Miss Smith“-ek, „Miss Brown“-ok és a többiek negyven éves korukban sem szégyenlik magukat legkevésbé sem „Miss“-eknek nevezetni, mely korban már a francia udvariasság „Madame“-ként czimez, s a mely korban a német boltokban: „Gnädiges Fräulein“ helyett „Meine Gnädige“-t mondanak.

Igen, mert az amerikai miss megnyugszik abban, hogy nem okvetlenül muszáj, ha nem lehet, mindenkinek férjhez mennie, s sokkal filozofabba, szabadabbá, nyugodtabbá, még az angol rokonaiknál is fesztelebbekké teszi őket az a tudat, hogy hasznosan élhetnek, ha nem találhatnak is férjet.

Az egyetemi diplomával bíró francia hölgyeknek megadják a „Madame“ czimet, ha ügyvéd, orvos, stb. stb. És ez helyes is, mert foglalkozások levon abból a fogalomból, mely a „Kisasszony“ főnévhez fűződik.

A debreczeni kerületi betegsegélyző-pénztár a multban és jelenben.

Jelen soraimnak legfőbb czélja, hogy bemutassam pénztárunkat, annak újabb szervezetét és működését, melylyel a jelenleg fennálló és határozottan hibásnak bizonyult betegsegélyzésügyre vonatkozó törvények dacára — az azok keretében belül — sikerült megközelítenünk mindazt, amit egy feladata magaslatán álló pénztártól megkívánni lehet.

Midőn azonban a jelent esetelem, amint lehetetlen volna kiterjeszkednem a még mindig törvényhozási átalakulásokat méhében rejtő jövőre, ép úgy nem térhetek ki a megelőző 9 évi tengődéssel való összehasonlítás alól.

Tengődés! Ugy van, csak tengődésnek lehet neveznünk azt az állapotot, amidőn egy intézmény, mindazoknak akik vele bármintómű összeköttetésben állanak, csak jogos ellenszenvét érdemli ki.

Biztosításra kötelezett tagjaink között az ellenszenv pénztárunk iránt a legmagasabb volt, igényeiket semmiképen sem látták kielégítve, a munkaadók a legnagyobb zugalódás közepette fizették be a járulékokat, elégedetlenek voltak az orvosok, kedvüket veszítették az állandó panaszoktól zaklatott pénztári tisztviselők és e mellett napról-napra jobban belemerültek az adósságokba maguk a pénztárak.

Ily kétségbeejtő állapotban volt és van még ma is a legtöbb pénztár. Az igazgató-ság tehetetlenül látta maga előtt a biztos tönkremenést, előbb állami segélyért folyamodott, (kapott is jó kalács helyett egy csomó rossz tanácsot) azután a várostól birt kölcsön elengedését kérelmezte, hogy folyó napi kötelezettségeinek eleget tehesen, midőn pedig mindez nem sikerült, bizva a

Amint látjuk, hát nálunk nem úgy van. Azonban a nőké lévén itten a nagyobb hiba, nekik is kellene jóvá tenni. A módja olyan egyszerű! Ellenőrizze először is minden anya leánya leveleit és hasson oda, hogy azok ne legyenek „urhölgy“-nek, „urleány“-nak és nem tudom, mi mindennek czimezve, hanem ilyen formán: „Hegyi Judit kisasszony“ ő nagyságának, „Meltóságos Abraj Teréz kisasszonynak, vagy „Erdely Irma grófkisasszonynak“ stb. A cselédjeik, sőt a más cselédei által se engedjék fiatal leányaikat masképpen czimezgetni mint: „kisasszony“, de ha már mindenképen rátarotások, úgy „néltóságos kisasszony“ stb.

A baráti viszonyban levő fiatallebernek ugyan megengedhetik, hogy lányukat „Margit kisasszony“, vagy „Jolán kisasszony“ stb.-nek szólítsák, de idegen uraktól, fiatal-tól, öregtől föltétlenül követelje meg minden mama, hogy leányát „Ósfay kisasszony“, „Pataki kisasszony“, szóval családeven szólítsa szemtől-szemből is és még sokkal inkább ha róla beszél. Ez a szokás sokkal udvariasabb, disztigáltabb, műveltebb hangulatot teremtene és ez a kis rendszabály elegendő lenne arra, hogy az uri családokban mi is lássunk „kisasszonyokat“ — mint a külföldiek.

Ami pedig az önálló foglalkozásu, vagy diplomás avagy elemedettebb koru kölgyeket illeti, ha ők éppen nem akarják, hogy: „tanárkisasszony“, „doktorkisasszony“ üzletvezetőkisasszony“ stb. czimmal bírjanak, ám maradjanak „urhölgyek.“ Az emberek szemében dokumentálják ozzel, hogy

napról-napra halogatott törvényhozási módosítások reményében, egyelőre követte az osztrák Tauffee-féle „fortwursteln” politikát.

Igy teltek el a legutóbbi évek, míg aztán pénztárnokunk sürgetésére az igazgatóság belátta, hogy felülről jövő segítségre nem számíthatunk, vagy legalább is tovább nem várhatunk s hozzá látott a reformálásához.

Ha egy pénztár eredményesen működik, elsősorban az egészségügyi szolgálat érdeme, viszont ha netalán a finansziális vagy akár morális egyensúly ingadozó oka mindezeknél ugyanott keresendő.

Elhatározták tehát az egészségügyi szolgálat reformját. Hogy a sok panasszal megtámadott addigi orvosok némelyének módot nyujtsanak a meg nem bélyegző visszavonulásra, mindannyinak felmondottak: mind az öt orvosi állásra pályázatot hirdettek; elhatározták, hogy az öt megválasztott közül egyet főorvosnak választanak, és rendelő-intézetet állítanak fel.

Mindezen reformok 1901. év elején keresztül vitettek és életbe léptették s tekintettel azon minden reménységet felülmúló eredményekre, melyeket a lefolyt egy év alatt az új intézkedések folytan felmutathattunk, szükségesnek tartom azokat pársorban megismertetni.

Mindenekelőtt az ellenőrzésről kellett gondoskodni és pedig több irányban.

Hogy jogosulatlanul pénztárunk igénybe vehető ne legyen, bevezettük, hogy az egyszerűsége mindenkorra kiadott tagsági könyvecskén kívül, minden egyes ambulans megbetegedési esetben egy igényjogosultságot igazoló jegy szereztessék be a pénztár hivatalos helyiségében; midőn ez igazolójegyet, melyen a pénztár napi bélyegzőjén kívül a megbetegedett tag tagkönyvszáma látható, az illető megkapta, át megy a hivatal mellett levő rendelő-intézetbe, hol is azonnal

beszámoltak az eladóleányságokkal, egyedül, önállóan kívánnak élni, függetlenül, szabaddon . . .

Évekkel ezelőtt egy magyar fiatal ur jött haza külföldről, (azóta beváltotta a hozzáfűzött reményeket és el van ismerve az ország egyik legkiválóbb, legalaposabb, egyetemesebb tudá-su férfianak) és minthogy nyugatról jött jobban feltűntek neki ferde szokásaink, mint annak, aki közöttünk él. Egy bában sorba tánczoltatta a lányokat s mindegyikét fesztelenül „kisasszonynak” szólította. A szokások nagysámok, nagysádok, bárónők — grófnők — nagyot néztek s jól emlékszem, valamennyien beleszerettek a fiatal ujtóba, ha mindjárt két órai időtartamra is, aki közöttük egy ujfajta Kazinczyként tünt fel, elárulva hivatását, mely emelni készítette (persze, akkor csak ilyen módon) a haza szellemi kulturájának a színvonalát.

Ime asszonyom, engedtem kérésének! Hiszen ön ösztökélt arra, hogy ezeket megírjam. Ha tudná mennyire visket a tollam, mert mindenáron hivatkozni szeretne önre, aki jól tudom, nemcsak nekem, hanem sok másnak is például fog szolgálni, ha magyar művelt urókre gondolnak, olyanokra, a kikben a nemzeti draczióik modern izléssel és eszmékkel párosulnak. Mert hát birneves Rudyard Kipling szerint a „Baudarlogok” fajzatának (majmok) és az emberfajzatnak ösztöne az utánzás: tudom sok asszony, mamák, leányok versengenek abban, hogy utánozzák önt és elővárásolják a modern magyar „kisasszonyokat”, míg így? . . .

Egy elhangzó szó a pusztában! . . .

gondos ellátásban részesül és pedig a napnak ugy délelőtti mint délutáni szakában.

Ha fekvő betegről van szó, ugy a hozzátartozók, akár a rendelő intézetben jelentkeznek, akár az öt részre osztott város öt kerületének megfelelő u. n. kezelő orvosnál, ki szükség esetében azonnal tartozik a beteget meglátogatni. A látogatás idejére azonban az igényjogosultsági igazolvány lehetőleg már megszerzendő s a megjelent kezelő orvosnak bemutatandó.

Munkaképes betegek fehér repülő lapon, munkaképtelenek veresen jelentenek be a pénztár fő- (nálunk u. n. ügyvezető) orvosnak, ki az illető betegeket ugy munkaképtelenségre, mint gyógykezeletésükre nézve felülvizsgálja valamint ellenőrizni tartozik. Eme feladat megkönnyebbitése szemben egy beteglátogató áll rendelkezésére és azon intézkedés szolgál, mely szorint „Fen-járó”, de munkaképtelen beteg tagok tápdij jogosultságuk elvesztésének terhe alatt — tartoznak kedd és péntek délutáni rendelés idejében az ügyvezető orvos urnál jelentkezni. Ezek aztán lak saikon inkább csak a beteglátogató által, míg a fekvők hetenként többször az ügyvezető orvos által is felkerestetnek.

Ezen több oldalu ellenőrzés az eddig üzletszerűleg üzött tápdij harácsolást és simulatiót csaknem teljesen kizárja; és különösen ez irányban multak az eredmények minden várakozást felül. Teljesen hasonló azonban emez anyagi sikerhez az is a mit morális, ethikai szempontból ért el pénztárunk.

Az ügyvezető orvos feltékenyen örködvén a pénztár érdekeinek megóvása felett, pillanatra sem szabad, hogy megfeledkezzen azon jogokról melyek a pénztári tagokat illetik meg. Ő utalványozza a felülvizsgálatoknál szerzett tapasztalatai, a kezelő orvosoknak a repülő lapok és heti jelentések segítségével való információ és a beteglátogató jelentése alapján a tápdijjat, ő örködik a kezelő orvosok kötelesség teljesítése felett, intézkedik mulasztások esetében, felveszi és elintézi az esetleges — ujabban fehér holló számba menő — panaszokat, elrendeli szükség esetén az orvoscsereit, kórházba utal, kórházban ápoltatkat látogatja, intézkedik azoknak lehetőleg mielőbbi megoperálása, a megoperáltak — és tovább ambuláns is gyógykezelhető betegek — a kórházból való kiboacsátása iránt, nehogy a különösen drága kórházi költség oktalanul felszaporodjék.

Mindez intézkedések révén sikerült elérnünk, hogy tagjaink bizalommal fordulnak bajukban pénztárunkhoz tudják, hogy minden jogos igényük okvetlen kielégítettik, minden esetleges jogcsorbításért megkapják a méltó elégtételt, a mulasztó pénztári közzeg pedig elveszi büntetését. A munkaadók látván, hogy munkásaik gondos ápolásban, humanus kezelésben részesülnek, kevesebb zugulódás kíséretében fizetik a járulékokat: „kevesebb” zugulódást említek, mert hiszen ép oly biztosra vehettük, hogy örömmel a munkaadók sohasem fogják kötelességeiket teljesíteni, mint a mennyire meg vagyunk győződve arról, hogy a legönfeláldozóbb gondoskodás mellett is lesznek panaszosok és elégedetlen biztosítottak.

Ma már pénztárunkat a tisztelet hangján emlegetik; nem pedig a guny és boszszankodásén.

Sajnos, de nem ily kedvezőek viszonyaink a vidéken. Ámbár a központi példás rend lassan kisugárzik a megye többi részébe is azon ellenőrző körutak révén, melyet a megyében az ügyvezető orvos és a pénztárnok kétszer évenként tesznek, de eddigelé még nem sikerült a visszasságokat

teljesen megszüntetni; reméljük, hogy a közel jövőben, talán már az 1902-ik esztendő végével ez irányban is kedvezőbb lesz referádánk.

Ugyancsak ez év végére remélhetjük, hogy — a mult év eredményeit véve számitásba, adósságainkat végre valahára kifizethetjük s hozzáláthatunk tartaléktőkénk gyűjtéséhez.

Szükségesnek találtam mindezeket köz tudomásra hozni, hogy bemutassam, miszerint kevésbé jó alapon is lehet jó belső szervezettel fényes eredményeket felmutatni.

Soraimnak befejezésekor nem nyomhatom el azon óhajomat, vajha igazgatóságunk rég vezette volna be ezen újításokat, és hogy közepes nagyságu pénztáraink — felbuzdulva a mi példánkon — hasonlóképen igyekezzenek magukon segíteni.

Áldásos munkájokban készséggel állunk társ-pénztáraink szolgálatára.

. . . a . . .

Délutáni levél.

Pandovics Döme.

Egy jó görögkeleti lelkész
Az árva Pandovics Döme.
De többet ér ő egymagában,
Mint kollégáinak zöme,
A többikecskebőr dudával
Vadrác, vadmócz dalát nyekergi.
Jó Pandovics tárogatóval
A kuruczok buját kesergi.

A többinek gonosz szívében
Mi ellenünk harag lobog.
De Pandovics jó, tiszta szíve
Magyar szabadsáért dobog.
Azoknak a mi büszke zászlónk
Ellenség háromszínű rongya,
De Pandovics, ha föltekint rá
Előtte térdre hull rajongva.

A független magyar hazáért
Addig rajong a pap szíve:
Az öntudat forró agyából
Elillan, elfut messzire!
Milyen tanulság ez! Bizalmat;
Magyar, ne vess oláhba ráczba.
Csak egy a hü. S az is hova jut?
A bus Lipótmézöi házba.

Sebestyén diák.

NAPI HIREK.

Farsang végén.

Bolondját járja a világ, hushagyó kedd van. Fogatok robognak, a tél közepén virágok nyílnak, esendül a pénz a márványasztalokon, bankó helyett arannyal fizetünk és mindennek daczára igaza van Szemere Miklósnak: még mindig nem boldog a magyar. Ahonnan a báltermek fénye ki nem sugárzik, ott a nyomoruság rongyai látszanak ki a sötét éjszakába. Éhező anya jár hajléktalanul elcsenevészedett kis gyermekével. A nagy gyáraknak géptermi mellett az ablakokon át kitóduló göznél a munkátlannok melegednek. Ez itt a farsang, huzd rá czigány!

Azaz, hogy nem is a cigány huzza már Magyarországon. A lovat kiszorítja az automobil kocsi, a cigányt a villamosan működő trombita szerkezet. Hanem ezekhez az utóbbiakhoz volna egy szavunk. Csak a napokban hangzott fel majdnem az összes független sajtóban egy jogos panasz, hogy a királyt a kereskedelmi bálon a „Gotterhalte“-val fogadták és azzal búcsúztatták el. Hát igaz a volt Marjay Péternek abban, hogy nekünk erre a nemzeti érzelmeinket sértő nótára semmi szükségünk nincs. Lehet a dallama a zeneórtóknak szép, de minden akkordja nemzeti elnyomatásunk egy-egy szomorú percet juttatja eszünkbe. Mikor hallom ennek a zenének melódiáját, eszembe jut, hogy ennek a harsonájánál akasztatták föl Aradon azt a kilenczet és löttek agyon azt a négyet, a mi önálló honvédseregünk tábornokait.

Hát miért keserítenek még mindig bennünket ezzel a melódiával, amelyben most már — úgy hiszem — még báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszternek sem telhetik gyönyörűsége, mert hiszen maga hirdette erősen, hogy mikor még ezredes volt, akkor nem is tudott magyarul, de most már nyelvben és érzésben — a nevéhez méltólag — magyarrá lett.

Nos hát ez a Gotterhalte azért jut ez alkalommal eszembe, mert beakarják most ezt a gyűlöletes nótát csempészni az egész országba, Automata masinákat küldöznek a vendéglősöknek, melylyel a Gotterhalte lemezeit küldik szét — ingyen.

Ha benne vagyunk a gépmuzsikába nem lehetne valahogy megcsinálni, hogy ezek a zenemasinák ha nem is ingyen, de mérsékelt áron kapják meg azokat a hengerket, melyekre az van bevéve:

„Isten áld meg a magyart.“

Mozgalom az alsó-nyirvidéki vízlecsapoló társulat ellen.

Értesítetnek mindazon debreczeni érdekelt birtokosok és kaszáló tulajdonosok, a kik a vízlecsapoló társulat visszaélései ellen a belügyminiszterhez felterjesztendő kérvényt még alá nem írták, — hogy azt dr. Király Péter ügyvédnek Széchenyi-u. 19. sz. alatt levő irodájában folyó hó 20-ig, d. e. 3. 12 óráig aláírhatják.

A husárucsnok ügye.

A husárucsnok ügye még most is elintézetlenül pihen. Kemény dió ez a városi tanácsnak. A tanács maga is belátta már, személyesen győződött meg, hogy nem olyan rózsások ott az állapotok, ahogy azt a főmérnök ur lefestette. A tanács maga is érzi a felelősséget, mert nemcsak a főmérnököt terheli a felelőség ezért a szegény piacért, de a tanácsot is, mely derűre-borura elfogadta a főmérnök minden tervét, javaslatát, köztük ezt is. A szegényasszonyok várják, mikor dönt már a tanács a husárucsnok ügyében. Az ügy mindjárt a tanács szemléje után a tanácsülés elé került, ahol

Körner A referens tanácsnok arra kérte a tanácsot, hogy a husárucsnok ügyének tárgyalását a számonkérőszék megtartása után kezdjék meg, mivel a megoldás lehetősége hosszú és alapos munkát igényel. A tanács így halasztotta el a husárucsnok ügyét s így jövő héten kerül tárgyalás alá. Érdeklődéssel várjuk, hogy reperálja meg a tanács a főmérnök elfuserált munkáját s mennyi pénzébe kerül ismét a polgárságnak a reperáció.

Kossuth Ferencz állapota.

Kossuth Ferencz a függetlenségi és 48-as párt elnöke még mindig betegesen fekszik lakásán. Állapotában még valami nagyobb javulás nem állott be, mindazonáltal valamivel jobban érzi már magát. A változó időjárás azonban éppen nem kedvez a betegnek s csúszos bántalmái még mindig bizonyos időközönként visszatérő fájdalmakat okoznak. — A párt ügyeit maga intézi.

Számonkérőszék a városnál.

A számonkérőszék Puky Gyula főispán elnöklésével ma kezdte meg ülését a városnál, melyen az egyes hivatalok s tisztviselők munkásságuk eredményéről számolnak be.

A Nagyerdei fürdő.

Debreczen város ezen egyik régi, eddig házilag kezelt fürdőtelepe folyó hó 15-én szombaton gazdát, amennyiben a dr. Balkányi Ede és dr. Altman Béla orvosok a városból bérbe vették és abból egy modern fürdő és gyógytelepet létesítenek. Közszükséglet pótló ezentúl ezen fürdő, mert városunkban eddig, kik nem mehettek el a különféle speciális gyógyfürdőkbe, már szombattól kezdve ott megkaphatják mindazon speciális gyógyfürdőt, melyeket eddig városunkban sem azzal, sem egyik fürdőben sem kaphattak. Az új bérlok meghonosították a valódi frazensbadi mór-láp fürdőt, kapható vas és iszapfürdő; valódi tátrai fenyővel készült itatos, gyógyhatású fenyőfürdő; halli és darkai jödfürdő, kénes, hős és sósfürdők, melyek mindenike kiváló gyógyhatású s ami fő, oly olesó árban, hogy mindenki által könnyen megszerezhető. A közel jövőben felépül az új női gőzfürdő és egy modern hidegvíz gyógyintézet, melyek mindenike közszükségletet és gyógyigényeket kielégít. A fürdő neve szombattól kezdve „Nagyerdei fürdő és vizgyógytelep“ lesz.

A főigazgató látogatása a főreáliskolában.

Géressy Kálmán tankerületi főigazgató ma fejezte be a főreáliskolában a szokásos hivatalos látogatását. Az összes osztályok, szertárak megvizsgálása után a tanári kart értekezletre hívta össze a főigazgató, melyen a szerzett tapasztalatok nyomán a legnagyobb megelégedéssel fejezte ki a tanári kar előtt buzgóságukért és lelkiismeretes működésükért.

A polgári failletmény kiváltása.

A tegnapi tanácsülésen több helybeli lakos kérelme folytán, meghosszabbították a fakompetencia kiváltásának határidejét márczius hó elsejéig. Tudvalevő dolog ugyanis,

hogy a kiváltás csak február elsejéig, az erdősegből való hazaszállítás pedig csak márczius 15-ig volt engedélyezve. Figyelmeztetjük tehát azokat, kik failletményeiket egy ideig kiváltani elmulasztották, hogy a kiváltást e hó végéig eszközöljék, különben jogukat elvesztik.

Népgyűlés a Gotterhalte ellen.

Ismeretes, hogy a kereskedők minapi bálján, midőn a király a terembe lépett, a honvédszenekar a „Gotterhaltet“ játszotta. Ez az eset szóba került a függetlenségi pártban s a képviselőházban is, s amint értesülünk, az erzsébetvárosi demokrata kör legközelebbi választmányi ülésén indítvány fog tétetni az irányban, hogy a kör foglaljon állást és szólítsa fel a demokrata egyesületeket, nem különben az országgyűlési ellenzéket, hogy népgyűlésileg demonstráljanak a „Gotterhalte“ nek nyilvános alkalmakkor való játszása ellen, a polgárok tüntető népgyűlése lévén az egyedüli eszköz arra, hogy a nemzet hazafias érzületét sértő eme eljárás jövőben megszűnjék.

Uj államtitkár.

Mohay Sándor országgyűlési képviselőt kinevezték igazságügyi államtitkárra. A kinevezést a hivatalos lap holnapi száma fogja közölni. Mohay a törvény értelmében le fog mondani a gyulafehérvári mandátumról, hogy új választásnak vessen magát alá.

Makkay Zsigmond képviselőházi beszéde.

Feszült érdeklődéssel várja mindenki Makkay Zsigmondnak, a harisnyás székely képviselőnek esütörtöki felszólalását. — Már előre nagyszámu karzati jegyet foglaltak le erre a napra s a székelyek közzül is számosan rándulnak fel ez alkalomra; hogy tanui legyenek Makkay első képviselőházi szereplésének.

Köszönetnyilvánítás.

Héh. b. e. férjem, dr. Nagy László elhunyt alkalmából, a velem szemben oly sokféle módon tanúsított részvétért, ez uton mondom hálás köszönetet mindazoknak kik figyelmesek voltak fájdalmamat enyhíteni. Debreczen 1902. február 11-én özv. Dr. Nagy Lászlóné, Buzás Erzsébet.

Szokatlan honorárium.

A hazánkban élő és működő négyvenezer költő közül aránylag kevesen kapnak tiszteletdíjat a verseikért. A vers különben is kurta, nem is olvassa senki, hát miért kellene honorálni. Annál meghatóbb az a kis történet, melylyel egyik munkatársunk, ki versbe szedte a lakásnyomoruságát, ma meglepett. A lakás irtalmatlanul rossz, a háziur kedves és udvarias. A lakó leül és verset ír. Ime a vers:

Lakásom.

Egerekkel, pókokkal
Egy sarokba dugtak;
Tenyeremnél nem nagyobb
Itt a három ablak.

S mi a vétkem, nem tudom,
Hogy jutok ily sorsra:
A gerenda rámmered
Mint egy akasztófa . . .

Azt hallom, hogy imaház
Volt ez a hely itten . . .
Hej, de szerény mifelénk
A muzsa s az Isten . . .

De ne érjen panasz szóm,
Gerendás lakásom!
Ha megfért az Isten itt:
Nincs nekem mit bánumom.

A háziur irni és olvasni tudó ember.
Elolvassa a verset, s ir nyomban egy hosz-
szu levelet. Kiutalványozza a holdog költő-
nek honoráriumát a következő sorokban:

„Uram, feljogosítom, hogy a lakásból
mielőbb kiköltözhessek. Háznak csipős meg-
énekülésére vonatkozólag kijelentem, hogy
arra fel nem jogosítottam és nem kértem
akkor, midőn a lakást odaadtam.”

Halálozás.

Molnar János f. hó 10-én d. e. 9 óra-
kor életének 55-ik évében elhunyt. Az el-
hunyt temetése f. hó 12-én d. u. 3 órakor
lesz a Csemote-utca 19 sz. háztól.

Mark Twain a ráimádkozásról.

Angolországban és Németországban
ujabb időben nagyon terjed a ráimádkozás-
sal való gyógyítás, aminek most keresztény
szcientizmus nevet adtak és amelyeknek a
terjesztője mistress Eddy, egy angol asz-
szony. Vilmos német császár már rendszá-
bályokról gondoskodik, amikkel a baboná-
nak elejét lehetne venni, sőt mint a Nordd.
Allg. Ztg. már jelenti, Vilmos császár Wind-
heim rendőrelnök és Faber főfelügyelő előtt
kijelentette, hogy olyan embereket, akik a
spiritiszták, ráimádkozók és hasonló szek-
ták üzemeiben részt vesznek, nem bocsát
udvrába. Mark Twain, a híres amerikai
humorista is foglalkozik most egy szar-
kasztíózus cikkben az Edey asszony tuda-
mányával.

A mult nyáron — mondja Mark
Twain — leestem az Alnesekről és kitértem
a karomat lábomat és más efélet. — A kis
faltnban, hol a baj ért, csak ló doktor volt
orvos nem. De azt mondták nekem, hogy a
aluban van egy bostoni hölgy, aki mindent
megtud gyógyítani. Természetesen a höl-
gyért küldtem, aki visszaüzent, hogy csak
távolból máris megkezdte a gyógyítást.
Másnap megjött a lady és ezeket mondta:
„Az érzésem csak képzelődés. — Fájdalom
nincs, tehát nem is fajhat semmi.” A szoba
leány épp egy macskának a farkára hágtott.
Erre ezt bátorkodtam kérdezni a ladytól:

- A macskának a fájdalomról való
véleménye tehát nem ér semmit?
- A macskáknak egyáltalán nincs
véleményük, — felelte a lady
- Tehát a macska csak képzelte a
fájdalmat?
- Macskának képzeletük sincs.
- Tehát igazi fájdalma volt?
- Már kijelentettem, hogy fájdalom
egyáltalában nincs.

Szól Mark Twain az eddizmus sikeré-
ről is. Egy öreg katonát a következő bajok-
ból gyógyított meg mistress Eddy: gyomor-
fájdalomból, reumából, katarusból, a váll,
kar és kézizületek elmeszesedéséből, az izü-
letek általános merevségéből, álmatlanság-
ból stb. Mindezt az agg harczos köszönő-
levele bizonyítja.

Hírek a nagyvilágból.

Menekülés a nyomor elől. Megrendítően
sötét képét tárja föl a nyomornak a követ-
kező tudósítás, melyet Boiczáról jelent leve-
lezőnk: Kalina Simon boiczai lakos bánya-
munkás éveken keresztül a rudai és a
krystóri bányákban dolgozott. Két éve rze-
ben v bányákban a munkát beszüntették s
a munkásokat elbocsátották. A nőlen mun-
kások csakhamar elszéledtek, de a családos
emberek nem tudtak kimozdulni. Ez utóbbiak
közt volt Kalina Simon is; a ki feleségét és
négy apró gyermekét otthon hagyva, maga
is elindult munkát keresni. Nagy nehezen
a petrozsényi bányákban kapott alkalmazást,
de csak mint egyszerű napszámos két ko-
rona napibér mellett. Ennek is a telét haza-
küldte családjának. A mult év deczember
végével a petrozsényi bányáknál leszállították
a munkát s ekkor Kalinát is elbocsátották.
A szegény ember ez idő óta nem tudott
munkát kapni. A mióta a munkából elbo-
csátották, jöszivü emberek adományából
tartotta fenn magát, családjának pedig egy
krajczárt sem küldhetett. A hosszas cseve-
gés megtörte a szegény embert. Kétségbe
esve azzal az elhatározással tért haza esa-
ládja körébe, hogy elpusztítja mindnyájukat.
Pénteken éjjel vége lett a nyomorussz-
nak. Kalináné a rendes szokása szerint pénte-
ken este tejet hozott haza. Kalina észrevét-
lenül arzenikumot kevert a tejbe s azt a
családjával elfogyasztotta. Reggelre már a
négy gyermek és Kalináné halva volt, Ka-
lina még élt s el tudta mondani, hogy ő
mérgezte meg a családját, hogy a nyomortól
megszabaduljon. k. De később ő is meghalt.

Rothschild és Dreyfus. Még néhány évvel ez-
előtt a fáma a Dreyfus-pór háttérébe a ha-
talmos Rothschildok millióit állította ki és
ma már egy Rothschild, mint Dreyfus en-
gesztelhetetlen ellensége szerepel a világ
előtt. A feltűnést keltő eset a következő:
Dreyfus Alfréd, az Ördögziget volt fogya
nemrégiben lakást bérelt a boulevard Haus-
mann egyik palotájában, Shakespeare szob-
rával szemközt. A palotának tulajdonosa
Rothschild Edmond baró, aki ez idő sze-
rint Ausztráliában tartozkodik. Hogy, hogy
nem, a bárónak értésére jutott a dolog,
mire rögtön táviratban értesítette háza fel-
ügyelőjét, hogy a szerződést haladéktalanul
bontsa föl, mert Dreyfust ő házában meg-
nem türi. A báró batyja Rothschild Alfonz
közbelepett Dreyfus érdekében és táviratban
kérte öcsesét, ne bolygassa a dolgot, Edmond
báró azonban határozottan követeli a szer-
ződés felbontását s tagitani nem hajlandó.

A vizi-csizmás kapitány. Különös utast vár-
nak most Bécsbe. Grossmann kapitány, aki
a Dunán „csizmával” jár, nemsokára Bécsbe
fog érkezni. A csizma, amelyről itt szó van,
két négy méter hosszú érczeső, amelyet uszó-
hólyag tart fenn a vizen. Ezen a megbizha-
talan jöszágon szeli Grossmann a Duna
hajjait. Azonfelül kötélen maga után húz
egy csónakot, amelyben a felesége ül. Gross-
mann kapitány vizi útja alatt több mint
husz embert mentett meg a vízbe-
fulástól. — Bécsi sportkörök ér-
deklődéssel várják a vizi csizmás kapitán t.
Megtagadott temetés. Nagy megütközést kelt
Késmárkon Laufih Ferencz ottani kath. plé-
bános eljárása. Egy Figlár János nevű iparos
baleset következtében meghalt a napokban.
Figlár a feleségével nem volt egyházilag,
csak polgárilag összehadva. E miatt a pléba-
nos megtagadta a halott eltemetését. Nem
maradt egyéb hátra, mint hogy az evangé-
likus lelkeszt kérték föl az egyházi szertar-
tas teljesítésére. A lutheránus pap aztán a
hozzátartozók kérésének engedve, keszsgé-
gel tett eleget. — **Kecskeméthy nyoma.** A
fővárosi félmillió sikkasztóról, Kecskeméthy
Győzőről márrég ideje hallgat a krónika. —

Az egymásra torló napi események forga-
tagában elveszett a kecskeméti kétségtelenül
érdekes alakja, aki minden mástól eltekintve
bizonyos értéket is képvisel: huszezer koró-
nát annak, a ki elfogja. Miskolcra jelentik,
hogy Kecskeméthy brigadéros feltámadt.
Eszerint a miskolczi rendőrség értesülése
szerint Gömörmegyében bujkál egy gyanus
alak, aki feltűnően hasonlít Kecskeméthyhez.
— **Öngyilkos szolgabíró.** Sátoralja-Ujhelyről
jelentik, hogy Kacsanyovszky Mihály sárosi
nyugal. szolgabíró Ungváron egy vendéglő-
ben föbelötte magát és rögtön meghalt.
— **Pénzhamisító földbirtokos.** Nagy Szőlősről
írják: A csendőrség itt nagy pénzhamisító
banda nyomára jött. Többeket letartóztattak.
Ezek között van Fazekas Elek földbirtokos.
A banda feje Boeskor Mihály végrehajtó
Amerikába szökött. Többletartóztatás várható.
— **A tudomány áldozata.** Freiburgból írják
nekünk, hogy dr. Kiliáni Henrik vegytan ta-
nár ma kísérletezés közben szerencsétlenül
járt. Az egyetem laboratóriumában felrob-
bant egy szénsavval telt nagy üveg s az
explozió olyan hatalmas volt, hogy a tanárt
falhoz vágta. Kiliáninak a koponyája meg-
repedt s mikor a szerencsétlenséget észre-
vettek, már a halállal vívódott.

Egy leány tragédiája.

A színésznő szerelme.

Szomorú végzetre jutott vasárnap egy
uri családból való fiatal leány; áldozata lett
szerelmének. Szépséges, feltűnő jelenség volt
Bercsényi Tilla, aki Rápolthy néven néhány
év előtt elvegezte a színészkolát s a szí-
nészpályára lépett, amelyre csodaszép meg-
jelenésén kívül tehetsége és hajlandósága
is vitte. De mindjárt pályájának kezdetén
ambíciója összeütközésbe jutott a szívével,
Valamelyik vidéki városkában találkozott egy
fiatal ügyveddel, akivel megszerették egy-
mást. Az ügyvéd meg is kérte Rápolthy
Tilla kezét. A lány boldog volt és a sze-
relméért szívesen lemondott a színpadról.
Azonnal visszatért Budapestre, ahol özvegy
édesanyja lakott az Erzsébet-körút 56. számú
házának második emeletén. Készülgetett a
menyegzőjére, amelyet először január elejére
tűztek ki.

Egyszer csak levele érkezett vőlegényé-
ről, melyben az a menyegzőt február 4-ikére
halasztotta. Rápolthy Tilla megdöbbent, de
vőlegénye elhatározásába mégis belenyugo-
dott. Várt tovább, magányosan, csak édes-
anyja társaságában töltve napjait.

Február negyedikén, a menyegző ki-
tűzött napján hiába vártak a vőlegényt, nem
jött el s az esküvő ismét, ezuttal minden
megokolás nélkül elmaradt. A leány vigasz-
talan volt, úgy, hogy anyja leánya megnyug-
tására kénytelen volt öt nappal ezelőtt a
vőlegényhez leutazni.

A leány idehaza szorongva várta az
eredményt. Vasárnap, e hónap kilencedi-
kén végre érkezett egy expressz-levél. A
leány felbontotta, elolvasta s egy felóra
mulva mellbelötte magát.

A lakásban csak a cseléd volt jelen
rajta kívül. Annak a jajtására a házbéliek
is tudomást szereztek. Először a házban
lakó Koranyi professzor jelent meg a beteg

nél. Azonnal elhívták a mentőket is, de a leány, akit a mentők súlyos sébével azonnal kórházba akartak szállítani, semmiképp sem engedte magát.

— Meg akarok halni, — mondotta — s csak nagy rábeszélésre nyugodott bele, hogy sébét bekötözzék. Kivánságára áhivtató a szomszédos Erzsébet-körut 58. számú házból özv. Haas Jánosné, a család régi ismerősét.

Ugylátszik, ez utóbbi rábeszélésre végre mégis beölegetett, hogy kórházba szállítsák. A mentők, kik elsőzben délelőtt 11 órakor jártak ott, délután négy órakor újra megjelentek és a szerencsétlen leányt a Poliklinika Hátsó utczei kórházba szállították.

A golyó behatolt a leány mellébe, nemesebb szerveket azonban úgy látszik nem sértett meg, s ha komplikáció nem áll be, akkor Rápolty, vagy egy másik szinpadi nevén Rátonyi Tilla még föl is épület. Hétfőn a reggeli órákban dr. Marburger inspekciónos orvos azt a felvilágosítást adja, hogy a beteg eszméletén van s állapota, láza dacára, kielégítő.

Édesanyja, aki még semmit sem tud leánya tetteről, még nem érkezett vissza Budapestre. A vőlegény azonban, kit távirattal értesítettek, vasárnap este megerkezett.

Az esetről újabb még a következőket jelentik: Beresényi (Rápolthy, Rátonyi) Tillát, a vőlegénye keresére visszazsallították a lakására s most ott ápolják. A golyót meg nem vették ki melléből s lehetséges, hogy meg sem kiserlik a veszedelmes operációt, mert a szerencsétlen fiatal nő felgyógyulhat és a golyóval melében is tovább élhet, ha csak súlyos komplikációk nem állanak be a nemes részeken kívül kapott seb körül. Az életut iránt volt vőlegénye tanúsított legodaadóbb érdeklődést. Az illető fiatal budapesti állami hivatalnok, aki nőül akarta venni Beresényi Tillát; de a kis fizetésű ember még nem nősihetett, alig volt annyija, hogy maga megélhessen. Nehány évig varni kellett. A hivatalnok tőle telhetőleg segített a fiatal nőt, — aki vidékre ment egy kis ebb szintársulathoz, hogy maga is pénzt kereshessen és így tervük megvalósításához hozzájáruljon. Vidéki tartózkodása alatt, a múlt évben megismerkedett dr. U. R. bekésesabai ügyvédvel. A jómódu férfi házasságot ígért a sok nélkülözést átelt nőnek. Unszolására elhagyta a szintársulatot, feljött Budapestre. Meghitt ismerőseinek boldogan mesélte, hogy talán már nemsokára bucsut mondhat a színészetnek. De az almat szertefoszlatta az a level, melyet tegnap kapott s így fogott fegyvert magára, Beresényi Tilla, mint most megtudtuk, elvált asszony. Ferje az aradi konzervatórium tanára volt, akivel rövid ideig tartott házasságát felbontotta s magára maradt. A színészpályán épp oly kevés szerencseje volt a szép asszonynak, mint a házi tűzhely mellett, tehetsége, hangja nem volt elég arra, hogy tisztességesen megélhessen.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szerdán, bérletszűnetben, Szoyer Ilonka második vendégfelléptével: A remete csengetyűje.

Csütörtökön, bérletszűnetben, Szoyer Ilonka harmadik vendégfelléptével: Angot asszony leánya.

Folt, a mely tisztit.

Echegaray szenzációs drámáját, Folt, a mely tisztit-ot elevenítette fel az igazgatóság. A szereplők közül egyedül Fáy Flóra volt az, kit e darabban ösmerünk, a többiek újak voltak. Fáy Flórának tegnap diadalesztélye volt. Régióta pihen már, nem juttattak az idén olyan szerepekhez, mely egyéniségének megfelelt volna. Zazat és a Testvéreket kivéve alig játszott valami hálásabb szerepet s így a közönség is örömmel vette, hogy láthatta tegnap egyik legjobb szerepében Matildot játszani, melylyel annak idején mikor először játszotta ezt a nagy s óriási tanulmányt gyönyörű szerepet, egyszerre meghódította a közönséget. Most már Fáy kiforrott s tegnapi Matildja olyan alakítás volt, mely művészi nivón állott s amelynek alakításából, megjátszásából semmi sem hiányzott. A harmadik s az utolsó felvonásbeli jeleneteit mesterien játszotta meg. A közönség az elősmeréssel, a hálával nem fukarkodott, nyílt színen, felvonás végeken, a vasfüggönyön is több ízben hívta lámpák elé a kedvelt művésznőt. Enriquetát Takács Mariska játszotta.

Visszaemlékezve elődjére ebben a szerepben, nem közelítette meg, de az igyekezet, a jóakarát nem hiányzott nála sem. Odry Fernándó szerepében ért el osztatlan elősmerést, Szőke Sándor mindjobban halad. Meglátszik nála az igyekezet, a szorgalom, ezt tegnap este is bebizonyította, mikor is Juliót kifosztalan jó alakításban állította a közönség elé. A többi szereplők Breznay, Szabados, Bartha teljes megelégedésre játszottak.

IRODALOM.

Az Állatok Világa.

Brehmnek ily című művéből, amely immár az egész világon ismeretes, a Mehely Lajos tanár átdolgozásában megjelenő magyar kiadásnak 47 dik füzetet is megkaptuk, az ismert szép kiállításban s a feltűnést keltő illusztrációk nagy számával. Ebben a füzetben a minden tekintetben nagy, a lőféléről szól az ő esodálatos megfigyelésével és érdekességével. A házi lovak ismertetésének befejezésével a kulánokra, az indiai vadlóra, majd a számárra és az öszvére tér at, hogy ezekről mondjon el sok olyan részletet is, amely a nagy közönség előtt ismeretlen. Hogy mennyire alkalmazkodik hazai viszonyainkhoz ennek a nagy műnek magyar kiadása, azt ez a 47-dik számú különösen bizonyítja, adván a magyar lovakról olyan ismertést, amely parját ritkítja. Konstatalása mellett annak, hogy a szövegrajzok a szó szoros értelmében kitűnőek, megemlítjük, hogy a kiadó czég ehez a füzethez, fekete nyomatú műlapot csatolt, amely sшетlandi törpe lovakat ábrázolja. Az Állatok világa a Légrady testvérek kiadásában jelenik meg s füzetenként is megszerezhető. Egy egy füzet ára 80 fillér. A hatalmas munkának két első kötete díszes kötésben kapható, kötetenként 18 koronáért. A megrendeléseket a kiadóhivatal (Váci-körut 78.) fogadja el s utánvét mellett is teljesíti,

Remekírók képes könyvtára.

Amiről száz év előtt a magyar szellemi ujjászületés megindító ábrándoztak, a mit Kazinczy nagy nyelv és irodalomújító harczában, mint a művelődés legerősebb fegyverét és fokmérőjét dicsőített: az emberi szellem remekalkotásainak gyűjteménye ime megvalósult. Megindult a Remekírók Képes Könyvtára, a magyar és a külföldi literatura mesterműveinek díszes köntösű, illusztrált kiadása: megindult egyszerre hét kötettel, amely tartalmával és külső formájával egyszerre megragadó, mindeneknek tetsző izelítőt alkot a nagy vállalkozásból. Két kötet Petőfi, két kötet Kisfaludy Sándor, egy egy kötet Shakspeare, Moliere és Tóth Kálmán, ezek bemutatói a hatalmas vállalatnak, mely megakarja adni a magyarságnak a magyar és az idegen nemzetek nagy szellemeinek műveit: a magyar műveltség bibliáját.

Kiadó eddig még csak kísérletképpen sem nyult hozza egy ily vállalkozáshoz. Meg a pusztán magyar remekíróknak egyöntetű kiadásával sem próbálkoztak meg, nem hogy lett volna bátorságuk a magyar irodalmi kultúra érdekében nagyobbát is tenni s a magyar remekírók kiadását a külföldi szellemóriások műveinek kiadásával párosítani. Épp ezért a Lampel-Wodianer czég vállalkozása jelentős tett, melyet egész jelenlőségében az irodalomtörténet fog méltatni.

Mert mit cselekedett a vállalat megindításával ez a kiadó czég: először adja egy séges, ritka díszkötetek alakjában a remekírók műveinek impozáns gyűjteményét magyar nyelven, nagy művészek képeivel és a klaszszikusok képmásával. Ezen a nagy jelentőségű eseményen kívül vajjon nem nagy dolog-e, hogy a Remekírók Képes Könyvtára alkalmat ad a magyar irodalom esztétikusainak új munkák, új tanulmányok és kommentárok megírására, amiből a magyar irodalomtörténeti és kritikai irodalomnak támad nagy, talán korszakalkotó gyarapodása.

Valóban alig lehetne így előre számot adni róla, határozottan megértékelní azt a hatást, amelylyel egy Alexander Bernátnak, Beöthy Zsoltnak, Bánóczy Józsefnek, Rakosi Jenőnek, Palágyi Menyhértnek, Riedl Frigyesnek, Juniusnak (Zilahy Kiss Béla) stb. új, az eddigieknél is mélyebbre hatoló fejtegetései lesznek egész irodalmunkra és szellemi életünk fejlődésére. Mert a magyar esztetika és irodalomtörténet e leghiresebb művelői s velük más kiválóságok, mint Ábrányi Emil, Ambrus Zoltán, Angyal Dávid, Balassa József, Dóczy Lajos, Endrődi Sándor, Ferenczi Zoltán, Haraszti Gyula, Hegedűs István, Hevesi Sándor, Kossuth Ferencz, Nagyessy László, Szász Károly, Vaczi János és Vargi Antal, irodalmunknak csupa kitűnősége, fogják bevezető tanulmányokkal és szövegmagyarázattal kísélni a Remekírók Képes Könyvtarának egyes köteteit, hogy ezzel is közelebb hozzák a nagy szellemeik alkotásait a művelt magyar közönség lelkéhez, megadván neki a teljes megértés lehetőségét és gyönyörűségét.

Hogy pedig mindez milyen nagy fokán lesz az irodalmi értéknek, arra legbiztosabb a vállalkozás szerkesztőjének dr. Radó Antalnak neve, a ki mint poéta és műfordító, mint irodalmi essayista és mint szerkesztő, már eddig is országosan elismert nagy érdemeket szerzett irodalmunkban, onnek a könyvtárnak tervezetével a kiváló munkatársak egész seregének összetoborzásával pedig, a maga nagy képességének legnagyobb próbáját adta.

Ilyen nagy és díszes gardával indult meg a Remekírók Képes Könyvtára és gyönyörű eredeti díszes kötésű kötetekben a

magyar és világirodalomnak a legesudálatosabb alkotását fogja szétvinni az országba minden művelt magyar ember okulására és gyönyörűségére.

Milyen felemelő gondolat, hogy a magyar család otthonában együtt lesz a legnagyobb magyar írók mellett a legnagyobb külföldi szellemek minden híres munkája. Ott lesz Petőfi mellett Byron és Heine, Berzsenyi mellett Musset és Leopardi, Madách mellett Goethe és Schiller, Katona mellett Shakespeare, Molière és a görög tragikusok, Vörösmarty mellett Homeros, Vigilius, Firduszi és a Niebelungének, ott lesz továbbá, a mire semmi féle külföldi hasonló vállalatokban példa nincsen, az új Magyarország három megalkotója, gróf Széchenyi István, Kossuth Lajos, és Deák Ferencz, és ezeken kívül sok más, a kiket e helyütt mind felsorolni hosszadalmas volna.

A Lampel-Wodianer cég azonban ilyen jelentős kulturális feladattal szemben, még nagyobbra is szánta magát. Míg másutt, Németországban és Angliában, a nagy klasszikus kiadások hazájában évtizedek teltek el, míg a remekírók illusztrált kiadására vállalkozó kiadó akadt, addig ez a cég mindjárt a remekírók ez első magyar kiadását, a rajzoló fantázia mesterműveivel díszítette, hogy e tekintetben is teljes legyen a legnagyobb szellemi kincseknek ez a tára.

Es valóban a mesterműveket kísérő illusztrációk megkésztetik a remekírók könyvtárának értékét, mert az illusztráció segítségére jön a fantáziának s a művész lelkének látásával megmutatja nekünk azt, a minék elképzelésébe fantáziánk belefaradna. Oázis az illusztráció, amelyen elménk, lelkünk új gyönyörűséget kap a nagy szellemek élvezése közben és új erőt alkotásaik megértésére.

Melyikünk a legműveltebb, a legerősebb képzelő tehetségű ember is tudná úgy elképzelni például a Madách „Ember tragédiá”-jának világra szóló jeleneteit, ahogy azt a rajzón legnagyobb mestere, Zichy Mihály megrajzolta kartonjain, a melyeknek remek produkeciói fogják díszíteni a Remekírók Kepes Könyvtárának Madách kiadását vagy melyikünk tudna csak képzeletben is versenyezni azokkal a mesteri képekkel, a melyekkel egy Bihari Sándor, Garay Ákos, Gergely Imre, Hegedűs László, Réthi Lajos, Neogrády Antal, Telegdy László, Tull Ödön stb fogják díszíteni, magyarázni és szemléltetni a Remekírók Kepes Könyvtárában megjelenő összes klasszikus műveket?

Sokat lehetne még elmondani annak a nagy vállalatnak jelentőségéről és kulturális hatásáról. De az eddig elmondottak eléggé mutatják nagy horderejét s azt, hogy minden más, még külföldi vállalatot is túlfog szárnyalni. A magyarokat együtt adja a külföld klasszikusaival; nagy esztétikusok utmutató tanulmányával; elsőrangú mesterek illusztrációival s mindezt párját ritkító díszes köntösben: a nagy írók domborművű medailon képevel díszített kötetben: ez valóban a magyar műveltség bibliája, a művelt magyar család szellemi oltára, amely a legnemesebb gyönyörűséget, a nagy szellemek alkotásainak és gondolatainak élvezését megértését fogja megtalálni.

Ezt igéri a már megjelent hét kötet s ezt a további kötetek tervezete, aminél szebb, becsesebb ünnepi ajándékot a magyar irodalmi kultúra hosszú évtizedek óta nem kapott. Az ilyen vállalkozásért az elismerés és a hála el nem maradhat, kivált mikor a kiadócég nagy áldozatkészségét, melylyel a vállalkozást létrehozta, az a tetézi, hogy a 250 korona áru könyvtár

megszerzésére a legmértányosabb feltételekkel nyújt módot. Ez áldozatkészség révén havi 3 korona részletfizetésért minden, még a leg-egyszerűbb polgári család is megszerezheti magának az otthonnak ezt a szellemi kincses-tárát. Megrendelhető **László Albert** és **Társaság** cég részlet osztályánál Debreczen.

Lányok és menyecskek.

Válasz egy cikkre.

Elolvastam én is azt a szellemes választ, amelyet egy szép asszony vagy leány írt. Mert hogy szép, azt így látatlanban is elismerem, de hogy igazuk van — azt nem. Vagy legalább is nem mindenben.

A vélemények mind különböző módon nyilvánultak, de az ensemble egy: a férfít vádolják mindnyájan, nekik rójják fel hibául azt, hogy a leányok nem 17—18 éves korukban mennek férjhez, hanem akkor, mikor már ifjuságuk himporát elvesztették. Hogy ezt a himporát erőszakos kezekkel önmaguk rázzák le, azt ugyebár nem hiszik? Pedig úgy van.

A 16 éves kis lány még csak gimnazistákról álmodik, de egy év múlva már nines egyből czélja, hogy a leányok nem 17—18 éves korukban mennek férjhez, hanem akkor, mikor már ifjuságuk himporát elvesztették. Hogy ezt a himporát erőszakos kezekkel önmaguk rázzák le, azt ugyebár nem hiszik? Pedig úgy van.

A férfiakról az az általános vélemény (az előttem szóló hölgyeké), hogy hozományvadászok s legyen bár egy leány szép, művelt s házas, ez nem elég garancia nekik a jövőendő élet boldogságához, őket csak egy czél vezérli: pénz.

Legyen. Van am egy közmondás: „A czél szentesíti az eszközt”. Miért nem lehetne fordítva felállítani a tétet? A házasság szent intézmény, tehát szentesíti a czélt! S ettől eltekintve, vannak ám a fiatal emberek közt tiszteletreméltó kivételek is. De a leányok közt nincsen. Ők sehova nem mennek, senkivel nem beszélnek melleg gondolat nélkül. Őket mindenben a czél vezérli.

Hiszen jól van, utóvégre az a hivatása a nőnek; de kérem ne hangoztassák uton-utfélen, mert unalmassá válnak vele.

A balról is sok szó esett. Annyi csunya, ijesztő dolgot írtak róla az ideai farsangon, hogy szinte félek a jövő évtől. Akkor (megyek először bálba.) Csak az nyújt némi vigaszt, hogy tan mégsem olyan fekete az ördög, mint ahogyan festik.

Bocsásson meg a sok szép asszony s lány, hogy áruló lettem s az ellenség lobogója alá sorakozom, de az én eszméim ott találtak társaságukra s tudva, hogy hasonló örül a hasonlóknak.

A szellemes válaszokat olvasva, magam is kedvet kaptam, hogy a válaszolók mellé sorakozzam. Az én válaszom ha nem is szellemes, de talán némi igazságot fog rejteni.

Természetesen én is, mint az előttemi válaszolók, nem a leányokat okolom azért, ha életük legszebb, legüdébb szakában nem mennek férjhez, hanem igenis a szegény, ártatlan urakat. Mert én Istenem, mi a tulajdonképeni életczélja a leányoknak és miért teremtetten őt az Isten? Nem azért, hogy orvos, tanár vagy szerkesztő legyen, hanem, hogy férjhez menjen. Hogy a leányok mily vágyva és édes örömmel foglalkoznak ezzel az életczéllal, azt csak ők tudnák megmondani. De mit használ ha legszebb reményeiket és ábrándjai-

kat kiméletlen kézzel tépik szét azok az ártatlan fiatal emberek.

Mer a bál csalódásokon még csak tud tennék magukat a leányok, magam részéről mondhatom, hogy a bálba soha nem kívánczom és nem is voltam, mert sokkal büszkébb vagyok, mintsem bármily „uri ember” jumigálásainak vagy fitymálásainak kitegyem magam. Hanem hogy a várva-várt hős, az Ideál nem jelenik meg, az már fáj, pedig az „ideál” alatt nem ért a leány egyebet, mint egy derék, becsületes, bátor embert, kihez szíve vonzódna. Az ideál azonban csak ott jelenik meg, a hol csengő érzet érez, az ártatlan urak pedig oly mentek az idealismustól, hogy a ropogós bankóért minden szépség hibát és lelki szegénységet meg tudnak bocsájtani választottjuknak.

Lehet egy leány még oly szép, finom lelkű és házas, mindeme tulajdonságok a fiatal emberek szemeiben megsemmisülnek, ha nines meg az az egy: a pénz.

Van egy nagy ok, a miért a leányok — tisztelet a kivételnek — nem egy könnyen mennek ma férjhez, t. i. hogy az új életet nem csak boldogsággal, hanem fényvel, szép szobákkal, cselédséggel, selyem toalettal, stb-vel akarják megkezdeni, de ennek is a férfi az oka. mert ha őszintén megmondja, mi áll módjában és mi nem, az a leány, ha igazán szereti vőlegényét, mindenben az ő akaratához alkalmazkodik.

Megmondtam... és megkönnyebültem sietek a honyhába, nehogy a papuskám észrevegye az ebédem, hogy holmi haszontalan-ággal töltöttem az időt...

Ibolya.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Uj gőzmalom! Van szerencsém a n. ó. közönségnek szives tudomására hozni, hogy **Debreczenben a volt sertésvásártéren, a Bárány korcsma átellenében**, egy a mai kornak megfelelő a legjobb berendezéssel ellátott **uj gőzmalmot és olaj malmot** állítottam fel. Az őrlető közönségnek tehát a legjobb alkalma nyílik buza, rozs, tengeri és többi terünyeit **olcsón és kitünő minőségben** nálam őrletni, főfeladatam oda irányul, hogy a t. cz. közönség lelkiismeretes és pontos kezeltetésem által minden tekintetben kielégítve legyen úgy az átadott súly, valamint a termények **eredeti minőségben** feldolgozott őrleményekben való visszaadása által. A t. cz. közönség b. pártfogását kérve kiváló tisztelettel **Rosenthal Dániel**. Liszt, korpá, dara eladás a malomban kicsinyben és nagyban.

Tölgyfa szőlőkarók

kapható 4, 5, 6, 7 suk hosszú **Hegedűs Emil** tűz faraktárában. Lakása Arany János-u. 16.

Köhögésnél legjobb a dr. Burger Borsy-féle **Pemelefü cukorka**. Kapható Borsy cukrazdájában, Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 ft.

Egy régi jóforgalmu

biztos megélhetést nyújtó üzlet. Debreczenhez közeli nagy városban, más vállalat miatt bérbe, esetleg örök áron eladó. — Czim a kiadóhivatalban.

Eladó bor 70 hliter kítunó fajbor 1901 é. termés, Vadász Emil Ákosföldi szőlőtelepén. Ugyanott fajtiszta szőlővesszők, magas törzsű olott angol köszméte és rózsafák kaphatók olesó áron. Levélbeli tudukozódások a tulajdonoshoz címzendők Debreczen Homokkert 185.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedrő” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

Ház és udvar május 1-től kezdve kiadó a Hatvan-u. 43 sz. a. a gyümölcs piaczon. Értekezhetni Csengeri Ignác liztraktárában.

Kiadó a Bethlen-u. 23 sz. ház egészben esetleg lakásrészenként.

Kiadó a Reáliskola-u. 3 utcai szobás lakás és mellékhelyiségek, továbbá a Hatvan u. 42 sz. a. 2 szobás lakás. Értekezhetni Hatvan-u. 42 sz.

Kiadók a Bethlen u. 23 sz. házban asztalosnak, lakatosnak alkalmas helyiségek lakásokkal.

Leszállított árak!

Szabó Lajos fiai

czégnél.

4 1/2 mtr 120 cm. széles fekete szövet	frt 1.75
4 1/2 mtr 120 cm. széles színes szövet	frt 2.15
4 1/2 mtr 120 cm. széles divat szövet	frt 2.25
4 1/2 mtr 120 cm. széles finom szövet	frt 2.45
7 mtr jöminőségű velez hazai	2.20
1 db 6 szem. kavés abrosz	1.30
1 „ 6 „ fehér vászon terit.	2.75

Az idény legújabb divat szövetje

120 cm. Homespun és Cybeline

ezelőtt frt 2.25 és frt 2.80 most csak

1 frt és 1 frt 30 krajczár.

Minden lótalajdonos vegye a mi mindig élos

Patent-H-Stollen

lópátkóinkat, az itt látható védjeggyel. (Korona lépés kizárva.)

Utánzatok vissza utasítandók, mert a H. Stollen-fele patkók előnye a különleges aczélmínőségben rejlik és ezt csakis mi használjuk. Kívánatra küldünk új képes árjegyzéket.

LEONHARDT és TÁRSA Berlin-Schöneberg. Egyedüli elarusító Ausztriában és Magyarországon Kassab és Breuer csavargyár Budapest, VI. Váci-körút 33.

Süket ön?

Uj találmányunkkal a sükettség és nehez hallás minden nemre gyógyítható: süketen születettek gyógyíthatatlanok. Fülzuga azonnal megszűnik. Irjátok le eseteteket? Díjmentes megvizsgálás és felvilágosítás. Mindenki csekely költségből otthon gyógyíthatja magát. Internationale Ohrenheilkunde, 96 La Salle Ave., Chicago, Ill.

Az arc szépsége

a legbiztosabban elérhető és ápolható a

Leichner-féle Fettpuder

Leichner-féle Hermelin és Aspasia rizspor által.

Ezer hírneves arcporok a legelőkelőbb női körökben, elsőrangú művésznők között előszeretettel használtak, mert az arcbőrnek üde, virágzó rózsaszínt adnak és a rizspor használata észrevehető. Kapható csak zárt dobozokban a gyárban Berlin Schützenstrasse 31. és minden illatszer üzletben.

L. Leichner Berlin, a kir. színház szállítója.

L. Leichner az éremkiosztó bizottságnál alelnök volt a párisi világiállításán 1900.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, miszerint Bécsben a fogászat terén a legújabb módszereket elsajátítottam és egy szakképzett fogtechnikust alkalmaztam.

Fogászati

mütermemben

készíték

Porcellán (yenkins) arany, amalgam és cement töméseket (Plomboek)

fogtechnikai laboratóriumomban

korona és hidmunkákat, (u. n. szájpaddás-nelküli fogakat) csapfogakat, műfogak és fogsorokat.

Debreczen, 1902.

Med. univ. Dr. Szász Adolf

fogorvos Széchenyi-u. 1.

Valódi moskvai „Karaván Teak”,

Valódi moskvai „Popoff”

Valódi Jamaikai Rum

Valódi francia pezsgők

Valódi francia likörök

Valódi hollandi likörök

Valódi francia cognac

Kitunó magyar cognac

Kitunó magyar tokaji asszuk

Kitunó magyar pecsenye borok

Kitunó magyar asztali borok

Kitunó magyar tea sütemények

Kitunó magyar csukorka speciálítások.

Kontsek Géza

ujjonnan berendezett üzletében

Kossuth-utca 7.

Uj nagy fűszer árjegyzék kívánatra ingyen.

Meghívás.

A Polgári Takarékszövetkezet Debreczenben

V. évi rendes közgyűlését

1902. évi február hó 23-án, délelőtt 10 órakor

Hajdúvármegye székházában tartja meg,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő 3 tag választása.
2. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
3. Az 1901. é. mérleg és zárszámadások előterjesztése.
4. A felügyelő bizottság jelentése, az igazgatóság, felügyelő bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
5. Kisorsolás és megüresedés folytán 5 illetve 2 igazgatósági tag helyének betöltése.
6. Két felügyelő bizottsági póttag választása.
7. Esetleges indítványok (melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnak beadandók.)

Debreczen, 1902. február 6.

Rásó Gyula

kir. tan., alispán.

Dr. Freund Jenő

jogtanácsos, jegyző.

Kivonat az alapszabályokból: 23. §. A közgyűlésen egytől öt üzletrésszel bíró tag 1 szavazattal, hattól tíz üzletrésszel bíró tag 2 szavazattal, tíz üzletrésszel többel bíró tag minden további tíz üzletrész után ismét egy-egy szavazati joggal bír, úgy azonban hogy saját betétei után tíz szavazatnál többet egy tag sem érvényesíthet. A szavazat érvényességéhez a szavazati lap felmutatása szükséges.

Szavazati jogát mindenki személyesen vagy írásbeli meghatalmazással ellátott tag által gyakorolhatja, azonban a saját szavazatán kívül 10 szavazatnál többet meghatalmazás alapján senki sem gyakorolhat.

A meghatalmazás a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek nyújtandó be. Nő csak férje, vagy oly férfi meghatalmazottja által, ki a szövetkezetnek tagja, továbbá jogi személy a képviselőre jogosult közeg által gyakorolhatja szavazati jogát.

Szavazati, valamint cselekvő és szenvedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 1902 évi febr. 21-én d. u. 5 óráig igazolványukat a szövetkezet helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

A közgyűlés helyén vagy idejében igazolvány nélkül szavazó lapok nem adnak ki.

Kövérkő utca hátsóoldali részén Debreczen a főpostával szemben.